

Gymnasiumlinks heeft de arbeiders in de armen van rechts gejaagd. Wat een enorme stommiteit

Posted on 11 maart 2025 by Roelof Bouwman

F. Jacobse en Tedje van Es, Arie en Gé Temmes, Meneer Foppe, Cor van der Laak, de Vieze Man, de zusjes Veenendaal, zoon Frank en zijn moeder Carla van Putten: jarenlang trakteerde het satirische duo Kees van Kooten en Wim de Bie ons op legendarisch geworden typetjes. Ook de door De Bie gespeelde Aad van der Naad mag in dit verband niet onvermeld blijven.

Voor wie het heeft gemist of is vergeten: Van der Naad – gegroefd hoofd, grote snor, leren jack, schorre stem – was oud-vakbondsbestuurder. Hij was vrijwel continu in de weer met het rollen van sjekkies en benadrukte daarbij voortdurend het belang van solidariteit, strijdbaarheid en andere socialistische deugden.

Herkenbaar volks

Van der Naad – iedereen wist dat destijds – was een persiflage op FNV-

vakbondsleider Jaap van de Scheur (1926-2002). Dat was de grote man achter de ambtenarenstaking die ons land in het najaar van 1983 twee maanden platlegde. De post werd niet bezorgd, het huisvuil niet opgehaald en geen trein of tram reed op tijd. Inzet: een dreigende korting op de ambtenarensalarissen van 3,5 procent.

Net als Van de Scheur was Van der Naad eigenlijk een aandoenlijke man, zei Richard Groothuizen, auteur van de *Koot & Bie Encyclopedie*, in 2020. 'Hij heeft dat empathische, dat herkenbare volkse. Aad is iemand die vertrouwen geeft, die mensen kan toespreken, hij is puur. Ik zie op dit moment niemand die daar ook maar enigszins bij in de buurt komt.'

Van de Scheur en Van der Naad horen inderdaad bij een verdwenen universum. Het waren typische vertegenwoordigers van een arbeideristische subcultuur die vroeger 'de rode familie' werd genoemd. De gezinnen die er deel van uitmaakten, waren eenvoudig te herkennen: ze lazen de *VARA Gids* en het socialistische dagblad *Het Vrije Volk*, er werd gestemd op de Partij van de Arbeid en ook een levenslang vakbondslidmaatschap was vanzelfsprekend.

Van die wereld is weinig meer over. De VARA zag zich in 2018 gedwongen tot een fusie met pretomroep BNN, *Het Vrije Volk* is al lang geleden opgedoekt en de leeggelopen PvdA staat op het punt om te versmelten met gymnasiumpartij GroenLinks. Bij de laatste Tweede Kamerverkiezingen haalde de combinatie 25 zetels, minder dan de helft van de scores die de PvdA in de dagen van Willem Drees en Joop den Uyl in haar eentje haalde.

Kelderende organisatiegraad

En de vakbonden? Martin Pikaart, oprichter van Alternatief voor Vakbond (AVV), schetste in zijn boek *Het polderkartel* (2021) een vernietigend portret van – vooral – de FNV. Een organisatie, aldus Pikaart, die kritische geluiden vanuit de eigen gelederen smoort en critici eruit werkt en die meebestuurde in alle bedrijfstakpensioenfondsen – en dus medeverantwoordelijk is voor de dramatische pensioenresultaten van de afgelopen decennia.

Buitenstaanders zien vooral dat de FNV-leiding in de greep lijkt te zijn geraakt van het politiek correcte woke-gedachtengoed dat vaak wordt aangetroffen bij 'witte' hooggeschoolden met bovenmodale inkomens. Neem de deelname van de FNV aan zogenoemde klimaatmarsen, de viering van 'Internationale Migrantendag' en de

uitreiking van de tweejaarlijkse 'FNV Diversiteitsprijs'. Ook koos de FNV in het kielzog van de slacht- en verkrachtpartij van Hamas op 7 oktober 2023 nadrukkelijk partij tegen Israël. Zo organiseerde de bond in december, opgejut door trotskisten en moslimextremisten, een vierdaagse pro-Palestijnse staking aan de Universiteit van Amsterdam.

Het blijkt allemaal niet bevorderlijk voor de organisatiegraad. 'In de jaren vijftig, zestig en zeventig van de vorige eeuw was tussen de 35 en 40 procent van de werknemers tot 65 jaar aangesloten bij een vakbond,' weet het CBS. 'Daarna zette een daling in, waarbij de organisatiegraad terugliep naar ongeveer een kwart van alle werknemers. Afgezien van een kleine opleving begin jaren negentig is de organisatiegraad na 2000 verder afgenomen tot 20 procent in 2011.' Het meest recente cijfer is 15,4 procent. Dramatisch.

Staking van eigen personeel

Tot de jongste ontwikkelingen in het voormalige imperium van Jaap van de Scheur behoorde op 17 februari een staking van nota bene het eigen personeel: omdat er grote zorgen zijn over de sociale veiligheid binnen de FNV. Er lopen onderzoeken naar verschillende integriteitskwesties waarbij bestuursleden zijn betrokken. Inmiddels is besloten dat de verkiezingen voor het voorzitterschap tot nader orde zijn opgeschort. De FNV lijkt in staat van ontbinding te verkeren.

Mensen die geloven dat er geen arbeidersklasse meer bestaat, zal dat weinig kunnen schelen. Maar dat is niet de werkelijkheid, benadrukte arbeidssocioloog Fabian Dekker onlangs op een bijeenkomst van kritische PvdA-leden in Utrecht. 'Ongeveer 25 procent van de Nederlanders beschouwt zichzelf nog steeds als arbeider, variërend van koeriers tot fabriekswerkers. Ze stemmen alleen niet allemaal meer op de PvdA, maar bijvoorbeeld op partijen als PVV en BBB, of helemaal niet.' Op 23 februari deed zich een soortgelijk fenomeen voor bij de Bondsdagverkiezingen. Verreweg de meeste Duitse arbeidersstemmen gingen naar de rechts-populistische AfD (37 procent) en niet, zoals voorheen, naar de sociaaldemocratische SPD (12 procent), die de slechtste verkiezingsuitslag boekte sinds 1890.

Zonder steun van de arbeidersklasse zijn linkse organisaties ten dode opgeschreven. Wim de Bie is helaas niet meer onder ons, anders zou Aad van der Naad het nog een keer op televisie kunnen uitleggen.

Roelof Bouwman is columnist en adjunct-hoofdredacteur van Wynia's Week. Hij schrijft over politiek, geschiedenis en media.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, [**ook in 2025?**](#)
Hartelijk dank!